

ივმარია

გაზეთის დასაყვედოდ და აგრძელებს განცხადებას...
 მათა დასაყვედოდ უნდა მივიჩნიოთ იგი...
 რედაქციას, ახალ-მკვლელობის კენჭს, სსს...
 ლი. N 9, 3. ხელდღეობს საგაზეთო, გო...
 ლეონის 34-სამკვირე ცენტრალურ და...
 რედაქციის წესებს სავალაუბროს.
 ვაჟი კანკადავს: ჩვეულებრივ...
 სტრუქტურა რვა ვაჟი.

ბაზენი	ლინს	მას.	მას.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

კალკულირებულია ერთი შაკი.

1877—1887 წელიწადი

საზოლოტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1887 წელიწადი

ქართული თეატრი

დღეს, 3 მაისს ბ-ნ ვ. ა. აბაშიძის

ათის წლის სასტუმრო მოღვაწეობის საღიერესწავლოდ გამოართული იქნება საიუბილეო წარმოდგენა წარმოდგენილი იქნება:

I პირველი და მეორე მოქმედება გიგოლის კომედიისა

რევიზორი II პირველი და მეორე მოქმედება სენტიანოვის კომედიისა

საიაბალო III მესამე მოქმედება მილერის დრამა

აქაზაგები IV დასასრულ ბ-ნ ალნაშვილის ქართული ხორა იმპროვიზაცია

ფინურ გარს V ანტიკონტრეპუნა დაფრანგ მუსიკა და ხანადა

ბალი ღია და გახლებული იქნება. ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

დასაწყისი 8 საათზე.

ბოლოები ისე აღება თეატრის ქანსაში და გრივ. ჩარკიანის წიგნის მალაზიაში.

მონაწილეობის მიღებენ: ქ. გაბუნია-ცაგარელის, საფაროვის, ლეონიძის, თამაროვის, მელიქიძის, გიორგიანიძის; ბ-ნი ა. მორიკოვანიძე, მესხი, აბაშიძე, ჩოხვე, მაქსიმოვი. ცაგარელი და სხვანი.

ფელეტონი

სხრა-წმინა*)

მინდა ცოტა რამ მოგწერო, ბიძა ჩემო, და არ ვიცი კი საიღამ დაიწყო. წინააღმდეგ ვერძობა, რომ რაღაცა გაწყალაწყალბებული შორაშორა მტრიალდებს თავში, მაგრამ... გმ, რაც იქნება-იქნება, ზოგჯერ რა არ ითქმება.

მართალია, თქვენ ლამაზ ქართლის მინდრებში ჰუმანის-დღობით და მე ქიზიკის ოქროს ევლებში ვაჭრებს ვაწვენ, მაგრამ, ლეთისა და თქვენის წყალობით, არც მე ვარ მოკლებული ქვეყნის აზმებს, როცა შინ არ ვიპოვებო, ჩვენს ნიკოს მინდორში ჩამოაქვს თქვენგან გამოგზავნილი ქართული ქურჩალი-გაზეთები. დახეივების დროს წიგნის მკვლევარ მუშაობის წილს ვერთობ ხოლმე და, ვისაც ვერბა, ის დაიწყებს ხმა-მალე კითხვას. იგრე მოგვანობებს ხოლმე სხვა-დასხვა ამბების გაგონება დაქანტულებს, რომ ბერძნ სიტხისებან დაფასიანობებელი აღმანი მოკაცსდებდა ხოლმე და-

ჭულიოსი, 2 მაისი

თუნდ დავანებოთ იმას თავი, რომ საჯარო ვაჭრობა, რომლის ძალი-თაც ახანაზაროვებს და ქიმიზიკის დარჩათ იჯარა ავლობის მამულები, გასუკეპული იყო, რადგან-იც მართო ერთი მხარე ვაჭრობა და მით ცხადად და ამკრად დაზარდევული იქნა საჯარო ვაჭრობის წესი. საგზოა მარტო ის გავსინჯოთ, რომ ახანაზაროვებს და ქიმიზიკაში ჯერ გამოაცხადეს საჯარო ვაჭრობაში ცამეტს ავლობა-რეფორმის ერთად სამხანაგოდ ვაჭრობით, საგაჭრო კონდიციის ძალით ასო თუშინიც შეიტანეს ვაჭრობაში და მერე, როცა ვაჭრობა გათავდა, გამგობამ ნება მისცა ამ სამს კაცს ახალი პირობა დაუდგინათ, იგი პირობა, რომელიც საგაჭრო ოქმში მოხსენებული არ არის და თვითონ პირობაც ისეთია, რომ ვერც იქმნებოდა მოხსენებული. იგი პირობა იმაში მდგომარეობდა, რომ ახანაზაროვებს და ქიმიზიკის გამოცხადების ვაჭრობის მერედ, რომ ამ რაც ამ ასის თუნდამ თავ-თავის წილი-სხედ შევვებოთ, დანარჩენმა ცამეტმა ამხანაგმა არ შემოიღებინა, იჯარა მარტო ახანაზაროვებს და ქიმიზიკის დაუმტკიცებდა. გამგობაც თანახმა გაუწდა. ამას ეხისხან საჯარო ვაჭრობას... ამისთანა საჯარო ვაჭრობა კანონიერ ვაჭრობად ჩასთავადა ქადაგის საბჭომ ჯერ 16 მარტს, როცა ამანუე ავლობებლებმა იჩივალს და მერე 26-ს მარტს, როცა ამ სავაჭარს ვა-

ჭრობაზედ მისხედა საბჭო ხმა-სანმა მარხვამი.

არ გავიგონე ასე ხედავდები უარ ცოცხლის რიგისა და წესისა... საქმე რამისა: ახანაზაროვები და ქიმიზიკა ცამეტს ავლობა-რეფორმის ერთად სამხანაგოდ შევიდნენ ვაჭრობაში, მაშასადამე საგაჭრო კონდიციის ძალით მუშა-ნიდით მათ მიერ ასო თუშინიც გამგობამ უნდა მიეღო, როგორც სამხანაგო ფული. თუ ეს ფული მარტო ახანაზაროვებისა და ქიმიზიკის იყო, დანარჩენი ცამეტი კაცი რაზად მიუშვეს მათთან ერთად საგაჭროდ? ხომ კონდიციის ძალით ამ ფული შეუტანებდა არავის ნება არა ჰქონდა ვაჭრობაში მონაწილეობა მიეღო? რად მიადგინეს მონაწილეობა იმ ცამეტს კაცს, თუ იგი წინად შეტანილი ასო თუშინი საერთო სამხანაგო ფულიად არ უგულებობა გამგობას ვაჭრობის დაწყებამდე. თუ ვაჭრობის დაწყებამდე იგი ფული სამხანაგო ფულიად ჩათვალს გამგობამ, ვაჭრობის გათავების შემდეგ როგორდა შეიწუნარა იმუ გამგობამ, რომ იგი ფული საერთოდ ყველა ამხანაგოვან წარმოდგენილი არ არის? ეს თქვით გამგობამ აქ ჩვენის ანდონისამებრ მოიქცა:

ასე, ჩემო მანხეო, ხან ისე და ხან ასეო,—

საკვირველი ის არის, ქადაგის საბჭომ როგორ უყრი არ სიხოვამ ამისთან უცნაურს ამბავს 26 აპრილს და არ გასუკმა ამ ნაირად გაჩენილი იჯარა ახანაზაროვების

და ქიმიზიკისა, როგორც ამას

ჭობო-ულობადნენ ავლობებლები 16 მარტს და ხმოსანი მარხველი 26-ს აპრილს... ეს ისეთი ამბავანა, რომლის ადსახსნედად უოველივე კაცი იქნა და ვერ შეძლებული. ამ სხნით გამოდის, რომ არსი საქმის ავლობებლების მხარე-ზედ იყო, სინდისიერი სიპართ-ხედ, თვითონ წესი და რიგი მათ-კენ ჰქონდათ აკობდა და მინც საბჭომ 26 აპრილს არც ერთი არ შეიწუნარა, 332 სული გამოიწირა მამულს და იგი მამული მისამართ-ლა სამს კაცს,—იგი მამული, რომელიც გამგობის წვერის ბ-ნ პაპოვის სიტყვით სულ ცოტა არ იყო 4,500 მანათს შემოსავალს იძლევა. მაშასადამე ახანაზაროვებმა და ქიმიზიკამ, რომელთაც ეს მამული იჯარით დაუმტკიცებდა იქნებოდა ირას თუნდად, ორას ორმოც-დაათი თუშინი უნდა მოი-რობდა. ახლა ვიცი რომ ის არ ერთ-ჩინვს ქადაგის თან ეს მოგება 332 სულს უშვედროდა და მარტო სამის კაცის კერძად არ გამხდარი-ყო!... სხვას ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მარტო ის 332 სულ-მა უფრო უპირანია ხერი ჰქანას, ვიდრე მხოლოდ სამს კაცს, მარტო ეს გარემოება სავაიო იყო, რომ საბჭოს 26 აპრილს ავლობებლებს სასარგებლოდ გადაეწვიტა საქმე.

დასასრულ, მარტო ეს ითქმის, რომ არსებითად, თუ სინდისიერ სიპართით, თუ ეკონომიურის

მხრით, თუ მკვიდრთა რიცხვის მი-

ხედვით ქადაგის საბჭოს ეგ ახანაზაროვების და ქიმიზიკის იჯარა უნდა გვეუქმებინა 26 აპრილს და პირ იქით კი უოველივე რიგი და წესი, ჩვენის ფეირით, დარდულად იქნება, რომ იგი იჯარა ახანაზაროვებს და ქიმიზიკის შეჩენდა. ფორმა, წესი და რიგი დიორდვს იმისათვის, რომ არსებითად მართლად საქმე თავი არ გიტყვანას, ეგ იშვიათი ამბავი იმ სამმართველობისთვის, რომელიც საზოგადოების არჩევანით მოწოდებული საზოგადო საქმეთა გასაძლეად, ქადაგის მკვიდრთა საფარველად, მეოხედ და სავთილდდევო.

ახალი ამბავი

* ჩვენ შეიტყუეთ, რომ იმ ოლტარიაში, რომელსაც მხარეთს ქართული-შორის წერა-კითხვის საზოგადოება, სხვა-და-სხვა ნივთებს გა-რდა, იქნება კიდევ პატარა-პატარა ყუთები ღირნობი, რომელიც შეუწირეთ საზოგადოებისთვის სხვა-და-სხვა შემამულითა. თითო ყუთში იქნება სამსაში, ხუთ-ხუთი და ათ-ათი ბოლო-საში.

* პირველ-მაისობა ვერ დაუდვა კარგი ტფილდებს. მართალია, წინა-ღამით წინა მოვიდა და გადიდნა ბალი და არე-მარე, მაგრამ ეს წინა მისით ძლიერი იყო, რომ საკმაოდ დასყველა მიწა. თით 1 მაისს დილითვე საკმაოდ ღონიერი ქარი ჰქაროდა.

ჩრდილულ წყაროსთან. გმადლობო,

ბიძივე, გმადლობო, რადგანაც მეც ზედინერი ვარ თქვენის წყალობით და ჩემი მესობობები... თუ ღერთი შე-მეწევა და თქვენც ინებებთ თქვენის უფორილდის მონის ნაწერების წყით-აგას, მეც უოველთვის გაკოდიმებ ჩვენს აუ-კრად.

სხვა-და-სხვა ნაირის ცხოვრებისაგან ხალხი ვაცნობეწეწეულა და მეც ამისათვის ცხრაწერის სახელით მოეწათ-ლე ჩემი აუ-კრავი, სიწვრლამწეწე და სიწიკომაკოზე კი ნუ დამემღურებთ და სად გავაშტე, სად ვაღობიკო, რომ-ღა მიმანებთ ყვერით, იმისთვის რომ მე წინააღმდეგ მოვიხადე ბოდი-ში: ცხრაწერა ვახლდებთ-ამეთქი, და, რა მენადგობა, თქვენ თუნდ კრიან ტელი დაპრეტია.

ასე, ჩემო ბაღინაო, თუ არ ვამი-წყურებთ და მოხსენებთ, ცხრაწერას თავი აქედან იწეობა. აი რას იწერე-ბა მითილმ ჩემი მესტეარე ნიკო: „სა-ყვარელი ბიძა მომკითხე.“ იქვე „სტეარი მთლიანად არი. მატულები კი ფესლ და გაილა. კი ამინდის გა-მა წელს კარვ ყელი გაკეთებდა.“ ჩემი მესობობი სანდოა მოვიდა მეტიცარითილმ და ძალიან კი ყველის და ერბოს გავიებდა უსწავლია. ბასი-

ლიც ხომ გერმანიაში იყო და ავრო-

ნომი გამოვიდა, რომელიც პირველი გუთნის-დღა და ღღს ჩვენში, ლამის მთელი შორაქანი გულ-დაღმა დას-ცეს ი გასახარებლა. დიდი გაჭირება და ვაი-ვაგლანი კი გამოუვლია ბასს გერმანიაში, მაგრამ რას ბძინებთ, მო-თმინება და ვარჯა რას არ მოერევა. წინამდებლობით ვანიკომ რეალური ხა-სწავლებელი ვაათავა და საურაწგომში მიმგზავრება: ევნასისა და ღღისის ხე-ლი უნდა შესწავლიოს. ცოდნაით პარასკოს ქალს ეგნაზია შუსრულე-შია მოსკოვს და სამედიცინო კურსე-ზგედ (გეტრუბერი) ამირბის ვადა-სიგლისა. ჩვენებთან ტყუბის-ცალა გიკლა და თებრა დახატულადა სწა-ვილობ ჩვენის სოფლის სკოლაში ანაბანას.

ჩემი მანდილოსნები კიდევ, ხომ, როგორც მოგვხსენებთ იმათი საქმე, დედ და ღამ აბრეშუმის ქიასა და ფუ-ტურის გვეგნის შავტუტუტებზე და უკო-რკობებზე. ქალები საიზიგ შაღღებსა და საჭერანგე მერღინებს გიქსოვენ, მებრები საშუტლეს გეხანაშვენ; იმ-თენიც ვერ მოვიცალს საწყობებს, რომ მოკითხვის წიგნი მინც გამოგვზავნათ თქვენთვის. პირათ კი ერთი ურები მო-კითხვა შემოგიტფილდეს.

დიდის ხნის მინდორში გდებით

თელ-გულ ამოღამებულს, იმ კვირას სტუმრობა შექნადა გამაზარული და იგრე მზიარულად ჩაიარა, უნდა მო-განსენოთ, რომ ვერსი ქეღღების ხა-თა-ხეთესა და ძირს დაღვჯილ-და-ნეჯრულ მუშელის ღაწა-ღაწეს მიე-ბი ხმას ამლედენ. ვადალიდა კა-ხელი თავის საღვდემლოებით, და-საიწვიარსო. პა, პა, პა რა ყოფილან, თქვენი ქორივე, ე ჩემნი ცხელი მ-ლილოსნები: იგრე ვაგვებრენ ბაყ-ბაყ-ღვინეთი ვეჯაკებს ჯიბების და-ცლში, რომ სულ თვალბილმ წინ-წყლენი აღინეს იმ ხალხ-ბოტაკ ჯა-ხინებებს... ხუმრობაა! იმათში ზოგ-ზოგი იგეთი საკვირე-მოქმედების ჰერკულესი გრევა, რომ პეტრეს ქა-ლომს ზურგზე შეისვამდა და ცუკი-და-აანგე, ქვანა, კოტრობო.

თქვენს მოჯამავარი ივანისკოს ჩვენ მოჯამავარი დათასიენი მოუწერია, რომ ვითომ თქვენ თოფის-წამალი გქონდით, მაშ გამოუგზავნეთ პატე-როდნი, თქვენი კენესამე, და მომა-ტრებთ ამის დეი-დარბას. იმ ღღს ორბეს გასწედა სილა და ვამაწნა: „მერ არა სწევა ბიძის, შე დაღუ-პილო, თორემ ის წამალს როგორ და-გვეტრედაო. მერე რომ იცოდეთ, რა

*) შარშან ზაფხულში დაწერილს ეხლა გეგზავნი. მომტყუეო.

